

og Baretægtsfængsel, passer ikke i vort nuværende System. Man siger: den kan være god nok, den kan passe godt, naar vi komme ind i de ny Principper, ind i hele den affusatoriske Maksime, Offentlighed, Mundtlighed, Nævninger o. s. v., der vilde faa denne Regler som de, der gives her, passe, men de passer ikke til vor nuværende inkvisitoriske Fremgangsmaade. De vilde være en ny Lap paa et gammelt Klædebon og vilde rive det gamle Klædebon i Stykker, som man har sagt. — Jeg tror, man derved gør sig skyldig i en Misforstaaelse. Det, som man egentlig væsentlig har imod det nuværende System, er det, som den sidste ærede Taler omtalte som Inkvisitionen. Det er Inkvisitionen, det vil sige, det er det, at man har lagt i Forhørsdommerens Haand at behandle den tiltalte som et Forhørsobjekt, at anstille Undersøgelse paa kryds og tværs, at forelægge ham Spørgsmaal, at se at pille Sandheden ud af ham under disse idelige og idelige Forhør, foruden at Forhørsdommeren naturligvis har hele Politiet til sin Disposition og kan og bør afhøre alle de Vidner, der kunde vide Betsed om Sagen. Den ny Proces vil jo give Afstald paa Inkvisitionen, den vil give Afstald paa dette mægtige Vaaben, som har spillet en historisk Rolle og har vist sig at være et Vaaben, der fører til mange Ulemper, men et skarpt og mægtigt Vaaben er Inkvisitionen til enhver Tid. Nu siger man: det tror vi, at vi tør give Afstald paa, naar vi faa fornuftigere Principper indførte, naar vi styrke Politiets Haand, naar vi med Hensyn til Bevisspørgsmaalet træffe en helt anden Afgørelsesmaade, til Dels lægge den i Nævningsens Haand — endskønt det betyder ikke meget, for det bliver jo kun et Minimum af Sager, der skal afgøres ved Nævninger — men i hvert Tilfælde ikke begrænse Dommeren skarpt med Hensyn til Bevisspørgsmaalet; naar vi gøre det, tror vi at kunne give Afstald paa det Vaaben, som kaldes Inkvisitionen. Men saa er det klart, at naar man beholder Inkvisitionen — og det er jo Meningen med dette Lovforslag, at det skal indpåsjes i det inkvisitoriske System — naar man beholder dette Vaaben, naar man lader Staten, Justitsens Udøvere, være i Besiddelse af dette skarpe Vaaben, saa maa man meget bedre, havde jeg nær sagt, kunne give Løs paa andre Punkter og navnlig paa Spørgsmaalet om Anholdelse og Arrestation. Man kunde sige: under den ny Retspleje, naar vi ikke have dette Mittel, og det hele skal gaa ved Hjælp af, at en Anklager søger at skaffe Bevismateriale til Stede, saa kunne vi virkelig ikke give den tiltalte de Friheder, man kan give ham under

Inkvisitionen, men man kan ikke slutte omvendt. Men jeg kan naturligvis godt forstaa, at man efterhaanden har vænnet sig til saadan at kombinere disse Ting. Inkvisitionen, det vil sige den indtrængende og gentagne Eksamination af den tiltalte, forudlægger, siger man, at Dommeren til enhver Tid har den tiltalte til Disposition. Naar virkelig denne indtrængende Eksamination skal føre til noget, og navnlig føre til Tilstaaelse, saa maa Inkvisitionen være i Dommerens Haand, i Dommerens Magt, han maa sidde i Celle, hvor der hverken kommer Sol eller Maane, hvor hverken hans Sagfører eller hans Hustru kommer eller nogen som helst anden; der maa ingen tale til ham, han skal være underkastet Dommerens Magt og Dommeren, denne retsindige Mand, der skal holde Vægtskaaalen lige og lige saa vel se, hvad der taler i hans Interesse, som, hvad der taler imod ham, skal være hans Forsyn, han er den eneste, han har at holde sig til. Lad ham sidde i Arresten uden at være underkastet nogen som helst Indflydelse, lad ham faa smal Kost, saaledes at hans Modstandskraft, hans Evne til at kæmpe for Løgnen bliver svækket, det hører med til Systemet. — Ja, hvis man opfatter Systemet saaledes, kan jeg forstaa det. Men saa hunder det jo aldeles øjensynligt i, at Systemet med Anholdelse og Baretægtsarrest, saaledes som det er nu, endnu har Tortur; den Levning fra Middelalderen har man. Og der er ikke mindste Tvivl om, at Anholdelse og Baretægtsarrest, som det nu benyttes, ikke alene virker som Tortur, men ogsaa benyttes i det Djemed at fremkalde Tilstaaelse. Der var en Periode her i Landet, hvor vi alle sammen vare enige om, at Tortur var en gyselig Ting, og at man ikke havde Lov at arrestere en Mand for at gøre ham mere tilbøjelig til at tilstaa. Men jeg har lagt Mærke til, at i de senere Aar kan man høre Forhørsdommere fuldkomment aabent tilstaa: Ja, naturligvis benytte vi Baretægtsarresten, det er den eneste Maade at faa tiltalte til at bekende paa. Man er bleven mere oprigtig, om jeg saa maa sige. Jeg maa maaste fortælle en lille Oplevelse, som jeg havde for adskillige Aar siden, da jeg red gennem Sjællands Ørkener. Da kom jeg til et Sted i et Syssel — jeg tror, det var Hunavath-Syssel — hvor der var en meget elskværdig Sysselmand. Vi talte om forskellige Ting, ogsaa om Retsplejen, og saa klagede han sin Nød, for han havde intet Arresthus, saa han kunde ikke arrestere Folk, og saa sagde han til mig: De kan nok forstaa, at det er vanskeligt at faa Forbrydere til at bekende, naar man intet Arresthus har. Ja, sagde